

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
КАФЕДРА КЛІНІЧНОЇ ЛАБОРАТОРНОЇ ДІАГНОСТИКИ

ОНКОЛОГІЯ З ОЦІНКОЮ РЕЗУЛЬТАТІВ ДОСЛІДЖЕНЬ

РОБОЧА ПРОГРАМА освітньої компоненти

підготовки перший (бакалаврський) рівень
(назва рівня вищої освіти)

галузі знань 22 Охорона здоров'я
(шифр і назва галузі знань)

спеціальності 224 Технології медичної діагностики та лікування
(код і найменування спеціальності)

освітньої програми «Лабораторна діагностика»
(найменування освітньої програми)

спеціалізації (й) _____
(найменування спеціалізації, за наявності)

2022 рік

Робоча програма освітньої компоненти «Онкологія з оцінкою результатів досліджень» спеціальності 224 Технології медичної діагностики та лікування освітньої програми «Лабораторна діагностика» для здобувачів вищої освіти 3 курсу ЛД (2.10д) та 4 курсу ЛД (3.10д).

Розробники:

Литвинова О.М. – проф. ЗВО каф. клінічної лабораторної діагностики, д.м.н., проф.

Робоча програма розглянута та затверджена на засіданні кафедри Клінічної лабораторної діагностики НФаУ

Протокол від « 07 » серпня 2022 року № 2

Зав. кафедри

_____ (підпис)

проф. Римма СРЬОМЕНКО
(прізвище та ініціали)

Робоча програма схвалена на засіданні профільної методичної комісії

Протокол від «12» вересня 2022 року № 1

Голова профільної комісії

_____ (підпис)

проф. Надія КОНОНЕНКО
(прізвище та ініціали)

1. Опис освітньої компоненти

Мова навчання – українська.

Статус дисципліни: обов'язкова.

Передумови вивчення навчальної дисципліни. ОК «Онкологія з оцінкою результатів досліджень» базується на вивченні студентами медичної біології, медичної та біологічної фізики, біологічної хімії, морфологічних дисциплін, фізіології, мікробіології, циклу дисциплін внутрішньої медицини, травматології, урології, ендокринології, неврології, кардіології, хірургії, гінекології, дерматології, деонтології та клінічної лабораторної діагностики та інтегрується з цими дисциплінами.

Предметом вивчення освітньої компоненти «Онкологія з оцінкою результатів досліджень» є онкологічні захворювання, на самперед їх діагностика, загальні поняття в онкології.

Інформаційний обсяг освітньої компоненти. На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин 3 кредити ECTS (3.10д) та 45 годин 1.5 кредити ECTS (2.10д).

2. Мета та завдання освітньої компоненти

Метою викладання освітньої компоненти «Онкологія з оцінкою результатів досліджень» є формування систематизованих знань про патологічну анатомію та патологічну фізіологію людини, онкологічні захворювання, їх діагностику, принципи лікування та профілактику; загальні питання лабораторної діагностики та профілактики онкологічних захворювань, принципи лікування, хіміотерапії, променевої терапії та комбінованої терапії онкологічних хворих.

Основними **завданнями** освітньої компоненти «Онкологія з оцінкою результатів досліджень» є надання здобувачам вищої освіти знань з діагностики та профілактики онкологічних захворювань, ознайомлення зі специфікою процесу лабораторного дослідження, аналізу та інтерпретації результатів клініко-лабораторних досліджень онкологічного хворого;

надання здобувачам вищої освіти основ фундаментальних знань з онкології;

ознайомлення з основними клініко-лабораторними ознаками найбільш поширених онкологічних захворювань;

надання здобувачам вищої освіти знань та навичок роботи з сучасним діагностичним обладнанням .

3. Компетентності та заплановані результати навчання

Освітня компонента «Онкологія з оцінкою результатів досліджень» забезпечує набуття здобувачами освіти **компетентностей**:

інтегральні (КІ):

- Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми при виконанні досліджень в лабораторіях різного профілю, інтерпретації їх результатів та управлінні роботою лабораторії або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки та наявність відповідних практичних навичок і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні (ЗК):

- **ЗК 2.** Здатність спілкуватися державною мовою, як усно, так і письмово.
- **ЗК 5.** Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- **ЗК 6.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- **ЗК 7.** Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- **ЗК 9.** Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- **ЗК 11.** Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку

предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

спеціальні (фахові — ФК):

- **ФК 1.** Здатність здійснювати безпечну професійну практичну діяльність згідно з протоколами, рекомендаціями щодо безпеки та діючим законодавством.
- **ФК 2.** Здатність здійснювати збір та верифікацію даних, прийом та обробку зразків згідно з протоколами.
- **ФК 3.** Здатність проводити аналіз зразків та здійснювати валідацію результатів згідно з існуючими протоколами.
- **ФК 4.** Здатність застосувати сучасні методи та технології дослідження тканин та зразків різного походження у лабораторіях різного профілю та розуміння принципів дії цих методів.
- **ФК 5.** Здатність інтерпретувати результати на основі наукового знання, розуміючи взаємозв'язок між результатами аналізу, діагнозом, клінічною інформацією та лікуванням, та представляти і повідомляти результати належним чином та документувати конфіденційні дані.
- **ФК 7.** Здатність застосовувати навички критичного мислення для конструктивного розв'язання проблем.
- **ФК 10.** Здатність компетентно та професійно взаємодіяти з пацієнтами, колегами, медичними працівниками, іншими фахівцями, застосовуючи різні методи комунікації.
- **ФК 11.** Здатність дотримуватися нормативних та етичних вимог до професійної діяльності та захищати право пацієнта на отримання допомоги/медичних послуг на належному рівні. Дотримуватись та впроваджувати стандарти професійної діяльності.
- **ФК 12.** Готовність до безперервного професійного розвитку.
- **ФК 13.** Здатність комбінувати поєднання різних технологічних прийомів лабораторних досліджень для вирішення професійних завдань.
- **ФК 14.** Готовність виконувати точно та якісно дослідження, удосконалювати методики їх проведення та навчати інших.

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання (ПРН), формуванню яких сприяє освітня компонента:

- **ПРН 2.** Визначати якісний та кількісний склад речовин та їх сумішей. Демонструвати використання знань про морфологічні зміни тканин і органів для діагностики патологічних станів, виявляти помилкові результати та вживати заходи щодо їх корекції.
- **ПРН 4.** Розуміти фізичні та хімічні принципи фарбування та застосовувати відповідні методи у лабораторних дослідженнях.
- **ПРН 5.** Верифікувати результати лабораторних досліджень для діагностики онкопатології (норма / патологія).
- **ПРН 6.** Верифікувати результати лабораторних досліджень в клініці внутрішніх хвороб (норма / патологія).
- **ПРН 11.** Виконувати гістологічні та цитологічні дослідження, верифікувати їх результати (норма / патологія).
- **ПРН 12.** Виконувати загальноклінічні, гематологічні дослідження, інтерпретувати результати з урахуванням нормальних та критичних значень, обмежень методу дослідження, клінічних та інших лабораторних показників, виявлення неправдоподібних результатів.

У результаті вивчення освітньої компоненти здобувач освіти повинен

знати:

- сучасні досягнення вітчизняної та зарубіжної теоретичної і практичної онкології;
- основи організації раціонального режиму і діяльності онкологічних хворих в процесі лікування і після їх одужання;
- клініко-лабораторні симптоми онкологічних хвороб (в межах учбової програми);
- основні принципи організації онкологічної допомоги населенню України.

вміти:

- складати алгоритми лабораторних досліджень та трактувати результати.
- доглядати за онкологічними хворими;
- проводити основні методи лабораторних досліджень.

володіти:

- основами базових знань з онкології;
- методами та технологіями клініко-лабораторних досліджень в онкології;
- сучасними комп'ютерними та інформаційними технологіями,
- знаннями та навичками роботи в системі управління якістю в області лабораторних досліджень,
- методами ведення медичної документації.

4. Структура освітньої компоненти

Назви змістових модулів і тем	Обсяг у годинах для студентів 3.10					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
л		сем.	пз	лаб.	с р	
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1.						
Введення в онкологію. Рак шкіри. Пухлини голови та шиї. Передракові захворювання та рак молочної залози. Рак легенів. Пухлини і кісти середостіння. Злоякісні і доброякісні мезотеліоми.						
Тема 1. Введення в онкологію.	9	1		3		5
Тема 2. Рак шкіри. Пухлини голови та шиї.	9	1		3		5
Тема 3. Передракові захворювання та рак молочної залози.	14	1		6		7
Тема 4. Рак легенів. Пухлини і кісти середостіння. Злоякісні і доброякісні мезотеліоми.	13	2		3		8
Разом зі змістовим модулем 1	45	5		15		25
Змістовий модуль 2.						
Рак стравоходу. Рак шлунку. Рак прямої кишки. Рак ободової кишки. Рак печінки. Рак підшлункової залози. Лімфогрануломатоз. Неходжкінські лімфоми. Пухлини жіночих статевих органів. Рак вульви. Рак шийки матки. Рак ендометрію. Рак яєчників. Пухлини органів сечовивідної системи, простати та яєчка. Пухлини нирок.						
Тема 5. Рак стравоходу. Рак шлунку.	9	1		3		5
Тема 6. Рак прямої кишки. Рак ободової кишки.	9	1		3		5
Тема 7. Рак печінки. Рак підшлункової залози. Лімфогрануломатоз. Неходжкінські лімфоми.	10	1		3		6
Тема 8. Пухлини жіночих статевих органів. Рак вульви. Рак шийки матки. Рак ендометрію. Рак яєчників. Пухлини органів сечовивідної системи, простати та яєчка. Пухлини нирок.	13	2		5		6
Разом за змістовим модулем 2	41	5		14		22
Семестровий залік	4			1		3
Семестровий екзамен	-	-		-		-
Усього годин	90	10		30		50

Назви змістових модулів і тем	Обсяг у годинах для студентів 2.10					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
л		сем.	пз	лаб.	с р	

	л	сем.	пз	лаб.	с р	
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1.						
Введення в онкологію. Рак шкіри. Пухлини голови та шиї. Передракові захворювання та рак молочної залози. Рак легенів. Пухлини і кісти середостіння. Злоякісні і доброякісні мезотеліоми.						
Тема 1. Введення в онкологію.	3	1		1		1
Тема 2. Рак шкіри. Пухлини голови та шиї.	5	1		2		2
Тема 3. Передракові захворювання та рак молочної залози.	7	1		3		3
Тема 4. Рак легенів. Пухлини і кісти середостіння. Злоякісні і доброякісні мезотеліоми.	7	1		3		3
Разом зі змістовим модулем 1	22	4		9		9
Змістовий модуль 2.						
Рак стравоходу. Рак шлунку. Рак прямої кишки. Рак ободової кишки. Рак печінки. Рак підшлункової залози. Лімфогрануломатоз. Неходжкінські лімфоми. Пухлини жіночих статевих органів. Рак вульви. Рак шийки матки. Рак ендометрію. Рак яєчників. Пухлини органів сечовивідної системи, простати та яєчка. Пухлини нирок.						
Тема 5. Рак стравоходу. Рак шлунку.	3	1		1		1
Тема 6. Рак прямої кишки. Рак ободової кишки.	5	1		2		2
Тема 7. Рак печінки. Рак підшлункової залози. Лімфогрануломатоз. Неходжкінські лімфоми.	6	1		3		2
Тема 8. Пухлини жіночих статевих органів. Рак вульви. Рак шийки матки. Рак ендометрію. Рак яєчників. Пухлини органів сечовивідної системи, простати та яєчка. Пухлини нирок.	6	2		2		2
Разом за змістовим модулем 2	20	5		8		7
Семестровий залік	3			1		2
Усього годин	45	9		18		18

5.Зміст програми освітньої компоненти

Змістовий модуль 1. Введення в онкологію. Рак шкіри. Пухлини голови і шиї. Передракові захворювання та рак молочної залози. Рак легенів. Пухлини і кісти середостіння. Злоякісні і доброякісні мезотеліоми.

Тема 1. Введення в онкологію.

Сучасні теорії канцерогенезу. Основні закономірності розвитку злоякісних пухлин. Онкогени. Епідеміологія та профілактика злоякісних пухлин. Організація онкологічної допомоги. Методи діагностики злоякісних пухлин. Принципи лікування хворих на злоякісні новоутворення. Деонтологія в онкології.

Тема 2. Рак шкіри. Пухлини голови і шиї.

Рак шкіри, меланома, етіологія, патогенез, клініка, сучасні методи досліджень. Пухлини голови і шиї, етіологія, патогенез, клініка, сучасні методи досліджень.

Тема 3. Передракові захворювання та рак молочної залози.

Передракові захворювання та рак молочної залози, етіологія, патогенез, клініка, сучасні методи досліджень.

Тема 4. Рак легенів. Пухлини і кісти середостіння. Злоякісні і доброякісні мезотеліоми.

Рак легенів, етіологія, патогенез, клініка, сучасні методи досліджень. Пухлини і кісти середостіння, етіологія, патогенез, клініка, сучасні методи досліджень. Злоякісні і доброякісні мезотеліоми, етіологія, патогенез, клініка, сучасні методи досліджень.

Змістовий модуль 2. Рак стравоходу. Рак шлунку. Рак прямої кишки. Рак

ободової кишки. Рак печінки. Рак підшлункової залози. Лімфогрануломатоз. Неходжкінські лімфоми. Пухлини жіночих статевих органів. Рак вульви. Рак шийки матки. Рак ендометрію. Рак яєчників. Пухлини органів сечовивідної системи, простати та яєчка. Пухлини нирок.

Тема 5. Рак стравоходу. Рак шлунку.

Рак стравоходу, етіологія, патогенез, клініка, сучасні методи досліджень. Рак шлунку, етіологія, патогенез, клініка, сучасні методи досліджень.

Тема 6. Рак прямої кишки. Рак ободової кишки.

Рак прямої кишки, етіологія, патогенез, клініка, сучасні методи досліджень. Рак ободової кишки, етіологія, патогенез, клініка, сучасні методи досліджень.

Тема 7. Рак печінки. Рак підшлункової залози. Лімфогрануломатоз. Неходжкінські лімфоми.

Рак печінки, етіологія, патогенез, клініка, сучасні методи досліджень. Рак підшлункової залози, етіологія, патогенез, клініка, сучасні методи досліджень. Лімфогрануломатоз, етіологія, патогенез, клініка, сучасні методи досліджень. Неходжкінські лімфоми, етіологія, патогенез, клініка, сучасні методи досліджень.

Тема 8. Пухлини жіночих статевих органів. Рак вульви. Рак шийки матки. Рак ендометрію. Рак яєчників. Пухлини органів сечовивідної системи, простати та яєчка. Пухлини нирок.

Пухлини жіночих статевих органів. Рак вульви, етіологія, патогенез, клініка, сучасні методи досліджень. Рак шийки матки, етіологія, патогенез, клініка, сучасні методи досліджень. Рак ендометрію, етіологія, патогенез, клініка, сучасні методи досліджень. Рак яєчників, етіологія, патогенез, клініка, сучасні методи досліджень. Пухлини органів сечовивідної системи, простати та яєчка. Пухлини нирок. Нефробластома (пухлина Вільямса). Пухлини ниркової лоханки та сечоводу. Пухлини сечового міхура. Пухлини яєчка. Рак передміхурової залози.

Семестровий контроль модуля.

6. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		3.10	2.10
1.	Введення в онкологію.	1	1
2.	Рак шкіри. Пухлини голови і шиї.	1	1
3.	Передракові захворювання та рак молочної залози.	1	1
4.	Рак легенів. Пухлини і кісти середостіння. Злоякісні і доброякісні мезотеліоми.	2	1
5.	Рак стравоходу. Рак шлунку.	1	1
6.	Рак прямої кишки. Рак ободової кишки.	1	1
7.	Рак печінки. Рак підшлункової залози. Лімфогрануломатоз. Неходжкінські лімфоми.	1	1
8.	Пухлини жіночих статевих органів. Рак вульви. Рак шийки матки. Рак ендометрію. Рак яєчників. Хоріонепітеліома. Пухлини органів сечовивідної системи, простати та яєчка. Пухлини нирок.	2	2
Усього годин		10	9

7. Теми семінарських занять

Не передбачено робочим навчальним планом

8. Теми практичних занять

№ п/п	Тема	Години	Години
		3.10	2.10
1.	Введення в онкологію.	3	1
2.	Рак шкіри. Пухлини голови і шиї.	3	2
3.	Передракові захворювання та рак молочної залози.	6	3

4.	Рак легенів. Пухлини і кісти середостіння. Злоякісні і доброякісні мезотеліоми.	3	3
5.	Рак стравоходу. Рак шлунку.	3	1
6.	Рак прямої кишки. Рак ободової кишки.	3	2
7.	Рак печінки. Рак підшлункової залози. Лімфогрануломатоз. Неходжкінські лімфоми.	3	3
8.	Пухлини жіночих статевих органів. Рак вульви. Рак шийки матки. Рак ендометрію. Рак яєчників. Рак яєчників. Пухлини органів сечовивідної системи, простати та яєчка. Пухлини нирок.	6	2
	Семестровий залік.	1	1
Усього годин:		30	18

9. Теми лабораторних занять

Не передбачено робочим навчальним планом

10. Самостійна робота

№ п/п	Тема	Години 3.10	Години 2.10
1.	Введення в онкологію.	5	1
2.	Рак шкіри. Пухлини голови і шиї.	5	2
3.	Передракові захворювання та рак молочної залози.	7	3
4.	Рак легенів. Пухлини і кісти середостіння. Злоякісні і доброякісні мезотеліоми.	8	3
5.	Рак стравоходу. Рак шлунку.	5	1
6.	Рак прямої кишки. Рак ободової кишки.	5	2
7.	Рак печінки. Рак підшлункової залози. Лімфогрануломатоз. Неходжкінські лімфоми.	6	2
8.	Пухлини жіночих статевих органів. Рак вульви. Рак шийки матки. Рак ендометрію. Рак яєчників. Пухлини органів сечовивідної системи, простати та яєчка. Пухлини нирок.	6	2
Усього годин:		50	18

Завдання для самостійної роботи

1. Закріплення знань теоретичного курсу.
3. Формування професійного світогляду студента в області онкології.
3. Підготовка рефератів, повідомлень, доповідей з найбільш важливих розділів дисципліни.
4. Виконання навчальних тестових завдань.
5. Участь у науково-дослідній роботі, студентської олімпіади з дисципліни.
6. Виступи з доповідями на студентських наукових конференціях.
7. Вивчення та вирішення ситуаційних завдань.

11. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Максимально кількість балів, що присвоюється студентам при засвоєнні кожного модулю (залікового кредиту) – 100.

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно з конкретними цілями кожної теми.

На кожному практичному занятті студент відповідає на 10 тестів за темою практичного заняття, стандартизовані питання, знання яких необхідно для розуміння поточної теми, питання лекційного курсу і самостійної роботи, які стосуються поточного заняття; демонструє знання і вміння практичних навичок відповідно до теми практичного заняття.

Семестровий контроль здійснюється після завершення вивчення всіх тем модуля на контрольному занятті, передбаченому робочою навчальною програмою з освітньої компоненти.

Схема нарахування та розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота (3.10)										Сума
Змістовний модуль 1					Змістовний модуль 2					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	
30-50					30-50					60-100

Поточне тестування та самостійна робота (2.10)						Сума
Змістовний модуль 1			Змістовний модуль 2			
T1	T2	T3	T4	T5	T6	
30-50			30-50			60-100

Бали поточного контролю (змістовні модулі), отримані студентом протягом вивчення дисципліни в рамках модулю, складаються з суми змістових модулів, загальна сума балів складає від 60 (мінімальна кількість) до 100 (максимальна кількість) балів.

Семестровий контроль здійснюється по завершенню вивчення модулю. До семестрового контролю допускаються студенти, які виконали всі види робіт, передбачених навчальною програмою, та при вивченні модулю набрали кількість балів, не меншу за мінімальну. Семестровий контроль проводиться у формі семестрового заліку.

12. Форми поточного та семестрового контролю успішності навчання

Поточна навчальна діяльність оцінюється під час кожного заняття: на практичному занятті тестовий письмовий контроль, контроль теоретичних знань, контроль практичних умінь та навичок.

Контроль засвоєння *змістового модулю* полягає у тестовому контролі знань.

Семестровий контроль проводиться у формі *семестрового заліку, семестрового диференційованого заліку*.

Форма підсумкового модульного контролю – семестровий залік.

13. Методичне забезпечення

1. Робоча програма освітньої компоненти.
2. Методичні матеріали комп'ютерних презентацій лекцій.
3. Методичні рекомендації до практичних занять та самостійної роботи студентів.
4. Перелік теоретичних питань до модульних контролів.
5. Тестові завдання до змістових модульних контролів.
6. Силабус.
7. Календарні плани.

14. Рекомендована література**Основна**

1. Шевченко А.І., Онкологія. – Підруч. для студ.– Запоріжжя.: 2006. –256 с.
2. Щепотіна І.Б., Онкологія.– Науково-практ. видання.– Київ.:2014. –384 с.
3. Білецький Б.Т., Онкологія.– Підручник для студентів.– Київ.: 2004.- 528 с.
4. Бондар Г.В., Онкологія. – Підручник для студентів. – Київ.: 2013. – 542 с.
5. Клінічна онкологія: навч. посібник / за ред. Ю. В. Москаленко, І.О. Винниченко, Р.А. Москаленко – СумДУ: ВСВ “Медицина”, 2020. –212 с.

Допоміжна

1. Вибрані лекції з клінічної онкології. – За загальною редакцією проф. Бондаря Г.В., проф. Антіпової С.В. –Луганськ, 2009. – 560 с.
2. Онкологія: Підручник. – 3-тє видання, перероб. і доп. / Б.Т. Білинський, Н.А. Володько, А.І. Гнатишак та ін.; За ред. проф. Б.Т. Білинського // – К.: Здоров'я, 2004. – 306 с.
3. Хурані І.Ф. Основи клінічної онкології / І.Ф. Хурані, О.Я. Какар'якін, А.П. Ковальчук "Тезис", 2010. – 180с.
4. Милянський А.И. Методы диагностики в онкогинекологии. – К.: Вища шк., 1998. – 152 с.

15. Інформаційні ресурси

1. <http://www.library@nuph.edu.ua> — бібліотека Харківського національного фармацевтичного університету.
2. <http://www.kh.med.bibc@ukr.net> — Харківська державна медична бібліотека.
3. <http://www.korolenko.kharkov.com> — Харківська державна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленка.
4. www.emed.org.ua — медична література.
5. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua/>
6. Сайт кафедри Клінічної лабораторної діагностики [Дистанційне навчання](https://pharmel.kharkiv.edu/moodle/course/view.php?id=3105)
<https://pharmel.kharkiv.edu/moodle/course/view.php?id=3105>